

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK

*HEM 209 HEMŞİRELİK TARİHİ DEONTOLOJİSİ ve
BAKIM ETİĞİ*

ÖĞR. GÖR. DR. ZEYNEP SAĞLAM

Palyatif Bakım Etiği

***HEM 209 HEMŞİRELİK TARİHİ DEONTOLOJİSİ ve
BAKIM ETİĞİ***

İçerik

- Palyatif Bakım
- Palyatif Bakımın Amacı
- Palyatif Bakımda Etik

Palyatif

- Latince pallium sözcüğünden köken almakta, maske veya pelerin anlamına gelmektedir
- Sözlükte “hastalığı tamamen iyileştirmeyen, yatıştırıcı olan, tesiri geçici olan ilaç veya tedavi” olarak tanımlanmaktadır

Palyatif Bakım

- Dünya Sağlık Örgütü;
  - Yaşamı tehdit eden hastalıklara ilişkin problemlerle karşı karşıya kalan hasta/ailesinin spiritüel, psikososyal, fiziksel diğer problemleri ile hastanın ağrısının değerlendirilmesi; erken teşhisle acının dindirilmesi, tedavisi ve önlenmesi yoluyla yaşam kalitesini artıran bir yaklaşım olarak tanımlamaktadır

Palyatif Bakım

- Palyatif bakım, hastalık tanısının konulması ile başlayan, birey tedavi almasa da devam eden bir süreçtir.
- Palyatif bakımın amacı hasta bireyin yaşam kalitesini yükseltmek ve onurlu bir ölümü sağlamaktır

Palyatif Bakımın Amacı

- Aktif, ilerleyen ya da ilerlemiş hastalığa sahip bireylerde;
  - Ağrı ve diğer fiziksel semptomları ortadan kaldırmak,
  - En üst düzeyde yaşam kalitesi sağlamak,
  - Psikososyal ve spiritüel bakım sunmak,
  - Hastanın yaşamı süresince hasta ve ailesini, kayıp sonrası yas sürecinde ise aileyi desteklemektir. Bu süreçte palyatif bakım ekibi hasta ve ailesinin istek, beklenti ve değerlerini dikkate almalıdır

Palyatif Bakıma İhtiyaç Duyulan Hastalıklar

- Kanser, kalp damar hastalıkları, ilerleyici malign olmayan hastalıklar, kronik hava yolu hastalıkları, kronik böbrek ve karaciğer yetmezliği, serebrovasküler hastalık, motor nöron hastalığı, parkinson, demans, alzheimer, multipl skleroz, romatoid artrit, HIV/AIDS, geriyatrik sendrom, diyabet ve ilaca dirençli tüberküloz olarak sıralanmaktadır

Palyatif Bakım Hizmetleri

- Ülkemizde palyatif bakım çalışmaları 2010 yılında Sağlık Bakanlığının Palya-Türk projesiyle başlamış,
- 2015 yılında Palyatif bakım yönergesi yayımlanmış ve palyatif bakım hemşireliği sertifika eğitim programı içeriği hazırlanmıştır.
- Palyatif bakım ekibi;
  - doktor, hemşire, ebe, terapist (solunum terapisti, dil ve konuşma terapisti, fizyoterapist, iş-uğraş terapisti, müzik terapisti, masaj terapisti) eczacı, psikolog, diyetisyen, sosyal hizmet uzmanı, din görevlisi, gönüllüler, sivil toplum kuruluşu temsilcisinden oluşmaktadır

Palyatif Bakımda Etik

- Hemşireler tüm uygulamalarında,
  - etik ilkeler,
  - mesleki değerler,
  - yasal düzenlemeler,
  - insan hakları ve hasta haklarını temel almalıdır.

Palyatif Bakımda Etik

- Onam Alınması
- Ağrı Yönetimi ve Palyatif Sedasyon
- Yapay Beslenme ve Hidrasyon
- Tedavinin Sonlandırılması/Tedavinin Esirgenmesi
Beyhude/Boşuna Tedavi
- Kardiyopulmoner Resüsitasyon
- Ötenazi

Kaynakça

- Akın Korhan E, Üstün Ç. Palyatif Bakım ve Etik. Yıldırım Y, Fadıloğlu Ç. Editör, Palyatif Bakım Semptom Yönetimi ve Yaşam Sonu Bakım. Ankara Nobel Tıp Kitabevleri. 2018
- Akın Korhan E, Kırşan M, Yıldırım D, Kıray S, Uyar M. Palyatif Bakımda Etik Sorunlar: Bir Sistematik Derleme. TürkiyeKlinikleriJMedEthics.2019;27(2):116-27.
- Demir M. Palyatif Bakım Etiği. Yođun Bakım Derg 2016; 7: 62-6.
- Özkaya H, İlkılıç İ. Palyatif Tıp Uygulamalarında Etik Sorunlar. Akçakaya A, Başıbüyük M, Aydođdu İ, Uysal A M. Editör. Palyatif Bakım ve Tıp. İstanbul Tıp Kitabevleri. 2019
- Öztürk A. Palyatif Bakımda Hukuk ve Etik. Akçakaya A, Başıbüyük M, Aydođdu İ, Uysal A M. Editör. Palyatif Bakım ve Tıp. İstanbul Tıp Kitabevleri. 2019
- Vural Dođru B, Fadıloğlu Ç, Şenuzun Aykar F. Palyatif Bakımda İleri Direktifler. Yıldırım Y, Fadıloğlu Ç. Editör, Palyatif Bakım Semptom Yönetimi ve Yaşam Sonu Bakım. Ankara Nobel Tıp Kitabevleri. 2018
- World Health Organization (WHO), Palliative Care, <https://www.who.int/ncds/management/palliative-care/introduction/en/>

